

GAUSDAL KOMMUNE VEI VANN OG AVLØP
Vestringsvegen 8 (JE)
2651 Østre Gausdal

Saksbehandler:
Linn Christin Rueslåtten

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon med Gausdal avløpsnett tilknyttet Lillehammer RA

Kontrollnummer: 2021.340.I.SFIN

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Torbjørn Furuhaugen

Fra Statsforvalteren i Innlandet:
Linn C. Myhrer Rueslåtten

Andre deltagere fra virksomheten:
Ranveig Mogren
Cathrine Furu
John Holstad Slåen

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Innlandet:
Merethe Kleiven
Anders Waldemar Olsen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon med Gausdal avløpsnett tilknyttet Lillehammer RA den 24.08.2021. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Innlandet avdekket 1 avvik og ga ingen anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten har ikke gjennomført en miljørisikovurdering for avløpssystemet

Avviket er nærmere beskrevet på side 4 og 5.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

08. desember 2021	Linn C. Myhrer Rueslått	Tore Pedersen
dato	kontrollør	avdelingsdirektør

Statsforvalteren i Innlandet

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: GAUSDAL KOMMUNE VEI VANN OG AVLØP	
Organisasjonsnr.: 976641779	Eies av: 961381274
Bransjenr. (NACE-kode): 42.210 - Bygging av vann- og kloakkanlegg	

Kontrollert enhet

Navn: Gausdal avløpsnett tilknyttet Lillehammer RA	Anleggsnr.: 3441.0018.01
Kommune: Gausdal	Fylke: Innlandet
Anleggsaktivitet: Offentlig avløpsnett	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen inngår i Statsforvalterens aksjon for kommunale avløpsanlegg i 2021.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Kjemikalier
- Prosess og renseutstyr
- Overordnet planlegging
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og/eller anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Gausdal kommune plikter snarest å rette opp avviket som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Gausdal kommune innen 01. februar 2022 sende inn en forpliktende fremdriftsplan for hvordan og når kommunen skal utarbeide og ferdigstille en miljørisikovurdering for avløpsområdet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfinpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Innlandet v/Linn C. Myhrer Rueslåttén.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 30. juni 2021. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Gausdal kommune bli ilagt et gebyr på kr 27 100,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Innlandet. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Innlandet (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har ikke gjennomført en miljørisikovurdering for avløpssystemet

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 *Innholdet i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet. Krav til dokumentasjon* pkt. 6

Kommentarer:

Avløp er omtalt i kommunens overordnede ROS-analyse, men denne er lite detaljert når det gjelder avløpsområdet. Statsforvalteren er kjent med at kommunen allerede har begynt å innhente pristilbud for ekstern hjelp til å gjennomføre miljørisikoanalyse. Vi viser til veilederen fra Norsk Vann «Avløpsanlegg – vurdering av risiko for ytre miljø» som et nyttig hjelpemiddel i dette arbeidet.

7. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

8. Andre forhold**Påslipp til Lillehammer RA**

Det meste av kommunalt avløpsvann som oppstår i Gausdal kommune føres til Lillehammer renseanlegg for behandling. Statsforvalteren jobber med å ferdigstille en utslippstillatelse til Gausdal kommune som skal regulere kommunens utslipp av avløpsvann. Vi ser for oss å fastsette en ramme i tillatelsen som angir maksimalt påslipp fra kommunen til Lillehammer RA.

Lillehammer RA nærmer seg maksimal belastning, og kan sannsynligvis ikke ta imot mer avløpsvann fra Gausdal kommune enn det som tilføres anlegget i dag uten at det gjøres tiltak for å øke kapasiteten på anlegget. I denne sammenhengen er det problematisk at Gausdal kommune planlegger å øke sine påslipp til Lillehammer renseanlegg gjennom en betydelig økning i hyttebygging i årene som kommer. En forutsetning for å øke belastningen på et renseanlegg er at renseanlegget har ledig kapasitet, at det renser tilfredsstillende, og ellers er i tråd med vilkår i utslippstillatelsen. Dette har betydning for Gausdal kommune på flere måter. Det ene er at alle nye påslipp til et overbelastet renseanlegg vil være ulovlige og i brudd med eventuelle utslippstillatelser for Gausdal (og Lillehammer).

Det andre er at slike forhold ved renseanlegget har betydning for kommunens bruk av plan- og bygningsloven § 27-2 i sin saksbehandling. Når kommunen bruker denne paragrafen for å kreve tilknytning til et kommunalt avløpssystem er det en forutsetning at en god avløpsløsning er etablert. En god avløpsløsning er en løsning som ikke er i brudd med forurensningsregelverket. Dette innebærer at kommunen ikke kan bruke § 27-2 til å kreve tilknytning av nye fritidsboliger (eller nye boliger) der avløpet skal føres til Lillehammer RA. Når det også er sånn at byggetillatelse ikke kan gis før god avløpsløsning er etablert, vil kommunen i praksis måtte innføre byggestopp dersom en ikke klarer å løse kapasitetsproblemene ved Lillehammer RA før ytterligere hyttebygging iverksettes. Vi gjør

oppmerksom på at dette ikke innebærer at kommunen må stanse planlegging av nye tilknytninger, men at en må være klar over dette når det søkes om og skal behandles byggetillatelser for nye enkelthus/hytter.

Avløpsvann fra Q -Meieriet

Q-Meieriet har ingen egen forrensing av avløpet sitt, og bidrar med anslagsvis 15 000 pe til totalutslippet fra Gausdal kommune som sendes til Lillehammer RA. Det antas at den totale mengden avløpsvann som oppstår i Gausdal kommune er rundt 23 000 pe i maksuke. På tilsynet ble det diskutert hvem som har myndighet til å stille krav om utslippsreduserende tiltak ved denne typen virksomheter. I dette tilfellet vil det være todelt. Statsforvalteren i Innlandet er forurensningsmyndighet og kan dermed regulere utslippet gjennom utslippstillatelse etter forurensningsloven. Gausdal kommune eier det kommunale ledningsnett og har mulighet til å stille krav til avløpsvannets sammensetning og mengder ved påslipp, samt mulighet til å kreve gebyrer, gjennom påslippsvedtak overfor virksomheten.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren